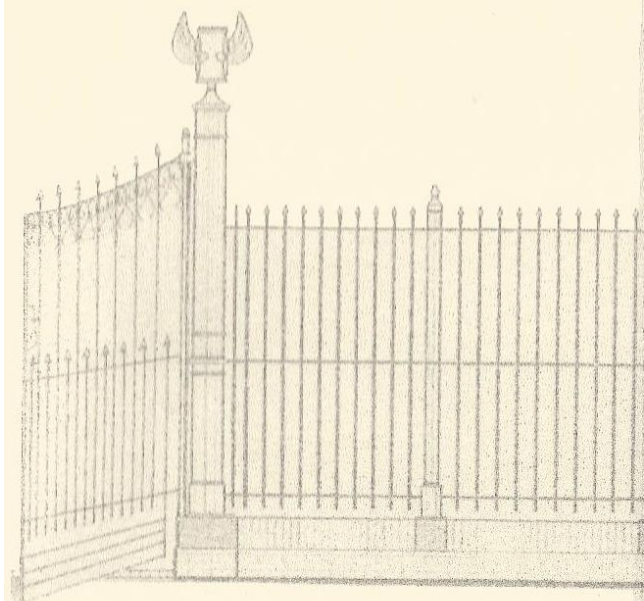
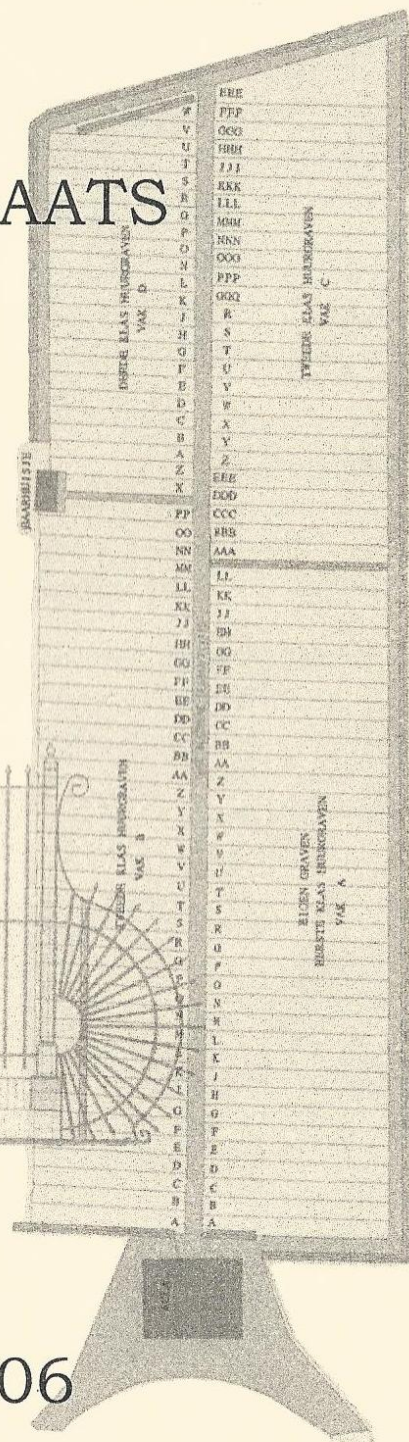

STICHTING OUDE BEGRAAFPLAATS GOUDA

jaargang 7
nummer 13
voorjaar 2006

Voorwoord:

Voor u ligt het nieuwe nummer van ons nieuwsblad. In deze uitgave hopen we u weer een aantal wetenswaardigheden over de begraafplaats te kunnen vertellen.

Mededelingen:

° Opendagen 2006.

- 17 april	12-16 uur (tweede Paasdag)
- 27 mei	10-16 uur
- 11 juli	19.30 uur (avondwandeling)
- 9 september	10-16 uur (open monumentendag)

° Verstrooiingen.

Verstrooiingen kunnen plaatsvinden op het daarvoor bestemde strooipad, na overleg met de beheerder van het IJsselhof.

° Donaties.

Indien u, uw donatie al heeft overgemaakt, onze hartelijke daarvoor.

° Jubileum.

Het bestuur bereid zich voor op het 175 jarig jubileum – in november 1832 vond de eerste teraardebestelling plaats.

° Ed van Rossum.

Ed van Rossum heeft te kennen gegeven, dat zijn te drukke werkzaamheden hem noodzaken de voorzittersshamer over te dragen. Hij blijft echter wel zeer betrokken. De eventueel nieuwe voorzitter zal voorlopig de vergaderingen bijwonen om tot een besluit te kunnen komen. U wordt op de hoogte gehouden.

° Een kunstproject.

Lees verderop in dit blad over een kunstmanifestatie op de Oude Begraafplaats dit voorjaar.

Een kort verslag van de Stichting Oude Begraafplaats Gouda over 2005

1. Bestuur.

Het bestuur van de stichting bestond dit jaar uit de volgende personen :

- Ed van Rossum, voorzitter
- Bieneke van Wely, secretaris
- Inez Meter, penningmeester
- Loet van Vreumingen, lid
- Koos Massar, lid en inventarisator
- Nico Koning, lid
- Cees van Miert, lid
- Nel van den Hoonaard, lid
- Adviseur : Piet Franken, beheerder IJsselhof

De bestuursleden Jaap Uitbeyerse en Arie van Muiden zijn ons helaas ontvallen respectievelijk op 22 mei en 28 juni 2005. Hun lege plaatsen zijn ingenomen door bovengenoemde leden Cees en Nel, ook zij willen zich van harte inzetten voor de stichting.

2. Donateurs.

Het aantal van hen die de activiteiten op de Oude Begraafplaats ondersteunen is gestegen. Er zijn ruim 100 donateurs.

3. Activiteiten.

Het bestuur kwam 6 maal bijeen van februari tot november 2005.

Nieuwsbrief 12 vermeld de acties van voorjaar en zomer. In de herfst waren de meeste van ons aanwezig, tijdens open monumentendag, om bezoekers en zoekenden wegwijs te maken aan de hand van de laptop gegevens.

Het gietijzeren kruis, dat tijdens grafwerkzaamheden gevonden werd, kon getoond worden en is nu in handen van Frits Kramer, de smid die het gaat restaureren.

4. Nieuwsbrief.

Dit jaar zijn de nieuwsbrieven 11 en 12 verschenen. De beschreven onderwerpen waren naast de vaste rubrieken : Smaakmaker Oude Begraafplaats (nr. 11 en 12) Speciale uitgaven, Levend Monument en Een handvol Erfgoed (nr. 11 en 12) Kruis (nr. 12) Voorstellen nieuwe secretaris, Bieneke van Wely (nr. 12)

Sinds februari zijn de begraafboeken van het oude begraafplaats op microfiches te raadplegen in het archief aan de Groeneweg.

Advertentie uit gemeente adressenboekje 1929

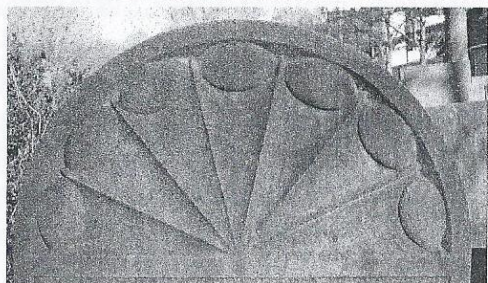
Symboliek op de begraafplaats door Koos Massar.

Als u op de begraafplaats een rondgang maakt en goed naar de zerken kijkt, ziet u dat bij een aantal een *ondergaande of opkomende zon* wordt afgebeeld.

Het einde van het leven wordt verbeeld door de ondergaande zon.

Maar het kan ook het begin van een nieuwe leven na de dood zijn.

Op de begraafplaats zijn mooie voorbeelden waarvan hieronder enkele zijn geplaatst. Vier er van zijn uniek en misschien zou het leuk zijn, als u een keer op de begraafplaats loopt, om ze op te zoeken.

Een kunstproject op "De Oude Begraafplaats"

Als U op 25 mei (Hemelvaartsdag) de Oude Begraafplaats een bezoek brengt zult U Uw ogen niet geloven.

De Oude Begraafplaats is veranderd in een kunstmanifestatie: een tijdelijk kunstproject "Gods kleedkamer".

De beeldende kunstenaars Juul Versloot, Anna Sikkers, Maria van Eijk en Peter Djelan of te wel Jamplus zochten een geschikte locatie voor het kunstproject Gods kleedkamer en de Oude Begraafplaats is een geschikte locatie.

Zij bouwen op de begraafplaats een installatie die eigenlijk de verbeelding van een voorportaal naar een andere dimensie voorstelt: de verbeelding van dat onzichtbare, ongrijpbare, de overgang van leven naar dood. En ook daarna.

Er moet een bepaalde ruimte zijn voordat de mens echt door de definitieve poort gaat. Je mag daar gewaden uitzoeken, hemelse transparante gewaden in verschillende kleuren. Die gewaden hangen aan speciale hangers met engelachtige vleugels. Onze verbeelding gaat spreken: we gaan dromen over dat wat er misschien na dit leven is.

Niemand weet het, we fantaseren er over. Jamplus probeert deze fantasie te verwezenlijken.

Het wordt gevisualiseerd met gewaden, veren: de wind krijgt vrij spel, we voelen en zien de invloeden van het aardse of merken iets van hemelse muziek.

Wij als kijkers en bezoekers worden totaal onverwacht geconfronteerd met niet alledaagse beelden, die zomaar opduiken en op ons netvlies blijven hangen en daardoor langer blijven bestaan dan het moment waarop het plaatsvindt.

Misschien is het een herinnering uit het verleden, even neerstrijken en dan wegvliegen om de vlucht voort te zetten.

Een bijzonder spel op een bijzonder plaats.

Het project kunt u gratis bezoeken op 25, 26, 27 en 28 mei 2006.

Plaats: de Oude Begraafplaats.

Wij rekenen op Uw komst.

Bieneke van Wely.

Gouderak door Loet van Vreumingen.

In onze serie begraafplaatsen in Gouda en omgeving, ditmaal aandacht voor de algemene begraafplaats te Gouderak. Deze ligt, sinds 1836, als verhoogde akker, direct achter de Dorpsstraat naast de N.H.kerk. In 1949 vond een uitbreiding plaats. Vóór 1836 werd er in en direct rond de uit 1658 stammende kerk begraven. Links van de ingang staat de aula. Midden op het terrein staat een bakstenen baarhuisje, vroeger van hout, dat echter niet meer als zodanig functioneert. Als condoleanceruimte wordt veelal verenigingsgebouw "Het Bakken" naast de kerk gebruikt. Uniek zijn de zwart marmeren gedenkplaten naast de aula. Hierop worden alle namen van de geruimde Gouderakkers van ná 1930 vermeld. Het is een gift van de plaatselijke Rabobank aan de Gouderakse gemeenschap. De keuze bestond uit een muziektent of deze gedenkplaats. Het werd het laatste. Het grafrecht is in Gouderak relatief lang: 25 jaar.

De gemeente Ouderkerk, waaronder Gouderak nu valt, wil op termijn de begraafplaats eventueel sluiten, wat begrijpelijkerwijs op grote weerstand stuit.

De **toegangshek** tot de begraafplaats in Gouderak

Dorpsarchivaris Dirk van Dam, bewoner van het oude gemeentehuis tegenover het veertje naar Moordrecht, heeft zeer vele begravenen gekend met ieder hun eigen geschiedenis.

Links van het middenpad ligt het enige officiële oorlogsgraf van militair Pieter de Bruin die in mei 1940 op de Grebbeberg gewond raakte en kort daarop overleed. Vlak erbij ligt Teunis Stouthart. Hij kwam in februari 1945 bij Dedemsvaart om toen z'n vrachtwagen met aardappels door een bom werd getroffen. Het oudste ornament vormt de gedenkzuil van dominees zoon en burgemeester Bron uit 1923. Rechts vooraan ligt burgemeester Rupke. Verder liggen er een aantal burgers die bij verdrinkingen om het leven kwamen.

Herbegravenis P. de Bruin

Zoals bode J. v. d. Heuvel die met zijn twee kinderen in juli 1952 de IJssel in reed.

Urnen zijn op de begraafplaats niet aanwezig. Dit vanwege religieuze overwegingen van de gemeente Ouderkerk. Binnen het oude grondgebied van de gemeente Gouderak ligt in de Krimpenerwaard het zgn. Galgenveld. Het ligt op de kruising van het Beierse Weegje en de Gouderakse landscheiding, globaal tussen Stolwijkersluis (Goudse Tiendweg) en Gouderak in. Hier zouden, volgens de legende, de opgehangenen van Gouda liggen: Gouderak vormde een zgn. ambachtsheerlijkheid van Gouda.

De Gouderakkers vormden de wacht bij het schavot achter het stadhuis. Als straf vanwege het bevrijden van een veroordeelde dorpsgenoot, werden zij gedwongen de opgehangenen op Gouderaks grondgebied te begraven. De keuze viel op vernoemd Galgenveld, niet ver vanaf het toenmalige veertje over de Hollandse IJssel bij het Beierse Weegje. Op de plek is bovengronds niets zichtbaars meer aanwezig.

Inventarisatie nieuws door Koos Massar.

Iedere keer als ik bezig ben met het inventariseren hoop je altijd dat een open plek een verzakte grafsteen verbergt. Helaas gebeurt dat maar zelden. De meeste keren blijkt het te gaan om een geruimd graf of dat er geen steen is geplaatst of geen steen meer aanwezig is.

Het is niet altijd mogelijk om daar achter te komen. Als in de toekomst de inhoud van de begraafboeken van het archief aan de Groeneweg in een databestand worden opgenomen, kunnen we wel meer open plekken vullen met een naam/namen.

Toen ik verleden jaar op rij ee bezig was, kwam ik voor een staande steen, na het prikken met de breinaald, een steen in de grond tegen. Na het omhoog halen, bleek het om een rechthoekige steen (58 x 41cm.) te gaan. Met de stoffer er overheen en de tekst kwam te voorschijn.

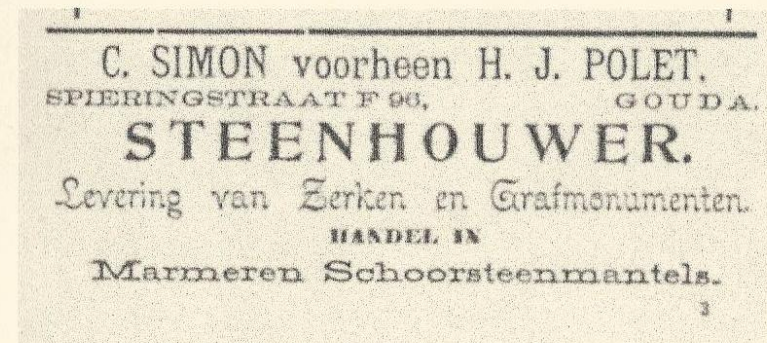
Op de steen staat de naam **Johanna Krijna Allemekinders**, op haar overlijdensakte en in de begraafboek uit het archief, staat **Krijna Johanna Allemekinders**. Welke goed is, is niet een twee drie na te gaan want ze is in Wolphaartsdijk (sinds 1970 gemeente Goes) geboren.

Soms zijn er meer details die niet helemaal kloppen. Haar steen kwam boven de grond op veld B, rij ee, grafnr. 18b maar in de begraafboek staat dat ze op rij ff, graf 17 boven begraven ligt. Is de steen verplaatst, verkeerd geplaatst of is het in de begraafboek verkeerd opgeschreven?

In haar overlijdensakte staat dat ze op 97 jarige leeftijd is overleden in het huis aan de Kleiweg nummer 22, het oude vrouwenhuis.

Johanna Krina Allemekinders veld B rij ee grafnr. 18b

Oude advertentie uit adressen boekje van 1900 van de Gemeente Gouda.